

Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van _____, nr. **Error! Unknown document**

property name.,

tot verlenging en wijziging van de SLIM-regeling naar aanleiding van de evaluatie
van deze regeling

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op de artikelen 3, eerste lid, en 5 van de Kaderwet SZW-subsidies;

Besluit:

Artikel I

De SLIM-regeling wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De begripsbepalingen beroepsopleiding in de derde leerweg, erkend leerbedrijf, grootbedrijf, landbouw-, horeca- of recreatiesector, praktijkleerplaats en praktijkleerovereenkomst vervallen.
2. De begripsomschrijving van de-minimisverklaring komt te luiden:

verklaring als bedoeld in artikel 7, vierde lid, van Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU L 2023/2831) waarvan het model is vastgesteld door de minister;

3. In de begripsomschrijving van het begrip initiatief vervalt 'of in een grootbedrijf in de landbouw-, horeca- of recreatiesector' en 'dat'.

4. In de alfabetische volgorde wordt de volgende begripsbepaling ingevoegd:

subsidieontvanger: de subsidieaanvrager aan wie op grond van deze regeling een subsidie is verleend;

B

In artikel 2 wordt 'de artikelen 3.1 en 7.1' vervangen door 'de artikelen 3.1, 3.6, 5.5, tweede lid, 6.1, vijfde lid, en 7.1'.

C

In artikel 3 vervalt `en in grootbedrijven in de landbouw-, horeca- of recreatiesector`.

D

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt onderdeel d, onder vervanging van `; of` aan het slot van onderdeel c door een punt en de puntkomma aan het slot van onderdeel b door `; of`.
2. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
  2. Een activiteit komt niet voor subsidie in aanmerking, indien de werkenden in de onderneming waarop de activiteit zich richt, enkel bestaan uit werkenden die bestuurder van de onderneming zijn of in het handelsregister, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007, zijn geregistreerd als degenen aan wie de onderneming toebehoort.
  3. In het derde lid (nieuw) wordt na `de loopbaanadviseur` ingevoegd `individuele`.
  4. Het vierde lid (nieuw) komt te luiden:
    4. Een initiatief waarvoor subsidie wordt aangevraagd op grond van hoofdstuk 2 en dat bestaat uit een activiteit als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en c, komt alleen voor subsidie in aanmerking indien de subsidiabele kosten ten minste € 5.000 bedragen.
  5. Er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
    5. Een initiatief waarvoor subsidie wordt aangevraagd op grond van hoofdstuk 3 komt alleen voor subsidie in aanmerking, indien het initiatief ten minste de activiteit, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, bevat en de subsidiabele kosten ten minste € 210.000 bedragen.

E

In artikel 4a, eerste lid, onderdeel c, wordt `bijlage II` vervangen door `de bijlage`.

F

Artikel 5 komt te luiden:

Artikel 5. Aanvraagtijdvakken

Een subsidieaanvraag kan voor het jaar 2025 bij de minister worden ingediend in de volgende tijdvakken:

- a. voor aanvragen op grond van hoofdstuk 2: van 3 maart 09:00 uur tot en met 31 maart 17:00 uur en van 1 september 09:00 uur tot en met 30 september 17:00 uur;
- b. voor aanvragen op grond van hoofdstuk 3: van 2 juni 09:00 uur tot en met 30 juni 17:00 uur.

G

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt '2024' vervangen door '2025', wordt '€ 15 miljoen' vervangen door '€ PM miljoen' en wordt '€ 16.131.000' vervangen door '€ PM miljoen'.
2. In het tweede lid wordt '2024' vervangen door '2025' en wordt '€ 22,5 miljoen' vervangen door '€ PM miljoen'.
3. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde lid tot derde lid.

H

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid vervalt, onder vernummering van het tweede tot en met achtste lid tot eerste tot en met zevende lid.
2. Het eerste lid (nieuw) komt te luiden:

1. De subsidieaanvrager dient de subsidieaanvraag in door middel van het daartoe bestemde elektronisch aanvraagformulier dat is getekend door een functionaris, bevoegd om namens de subsidieaanvrager te handelen, en voegt hierbij:

- a. een activiteitenplan;
- b. een begroting; en
- c. een bewijs dat de subsidieaanvrager de houder is van het bankrekeningnummer dat in de aanvraag is opgenomen.

3. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:

3. Het activiteitenplan, de begroting, de de-minimisverklaring en de mkb-verklaring worden opgesteld overeenkomstig het door de minister vastgestelde model.

I

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Indien een subsidieaanvrager meerdere aanvragen heeft ingediend voor soortgelijke of vergelijkbare initiatieven, wordt slechts de als eerste ingediende aanvraag in de loting meegenomen.

2. In het vierde lid vervalt 'en hoofdstuk 4'.

J

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt '18 weken' vervangen door '13 weken'.
2. In het tweede lid vervalt 'en hoofdstuk 4', wordt '18 weken' vervangen door '13 weken' en vervalt 'voor zover sprake is van een samenwerkingsverband'.
3. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot derde en vierde lid.
4. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:

3. Indien de minister op grond van artikel 16, tweede lid, een voorschot verleent, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening, onverminderd artikel 4.2, eerste lid, van de Kaderregeling, de wijze van bevoorschotting.

K

In artikel 10, onderdeel l, wordt 'die nog niet is vastgesteld' vervangen door 'die op het moment van indiening van de subsidieaanvraag nog niet is vastgesteld'.

L

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt 'de hoofdstukken 3 of 4' vervangen door 'hoofdstuk 3'.
2. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:

4. Indien een subsidieontvanger vanwege omstandigheden die niet aan hem zijn toe te rekenen, het initiatief waarvoor subsidie is verleend naar verwachting niet binnen de initiatiefperiode, bedoeld in het derde lid, zal kunnen afronden, kan de subsidieontvanger de minister verzoeken om de duur van de initiatiefperiode te verlengen.

5. De minister kan, in afwijking van het eerste en tweede lid, de duur van de initiatiefperiode verlengen tot ten hoogste drie maanden na de van toepassing zijnde periode, genoemd in het eerste en tweede lid.

M

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vervanging van `; en' aan het slot van onderdeel b door een puntkomma en onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door `; en' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. kosten voor een controleverklaring van € 3.000, indien deze voor de vaststelling van de subsidie is vereist.

2. Aan het vierde lid wordt toegevoegd 'of 2025'.

N

Aan artikel 13, onderdeel c, wordt toegevoegd `, met uitzondering van de kosten, bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel d'.

O

Artikel 14 vervalt, onder vernummering van artikel 13a tot artikel 14.

P

Artikel 14 (nieuw) komt te luiden:

Artikel 14. Subsidiebedrag loopbaan- en ontwikkeladviezen

De subsidie voor loopbaan- en ontwikkeladviezen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, bedraagt € 700,- per afgerond loopbaan- of ontwikkeltraject.

Q

Artikel 15 komt te luiden:

Artikel 15. Administratievoorschriften

1. Onverminderd artikel 5.2, eerste lid, van de Kaderregeling, bevat de administratie van de subsidieontvanger een bijlage met een overzicht van de KvK-nummers van alle ondernemingen die deelnemen aan het project, onder vermelding van de activiteiten waaraan is deelgenomen en, indien de subsidie is verleend voor een activiteit als bedoeld in:

- a. artikel 4, eerste lid, onderdeel a, het opleidings- of ontwikkelplan dat voortkomt uit de doorlichting;
- b. artikel 4, eerste lid, onderdeel b, een prestatieverklaring van de loopbaanscan of het ontwikkeladvies, getekend door de adviseur en de deelnemer. Onder prestatieverklaring wordt verstaan een verklaring in het daarvoor geldende format, getekend door de loopbaanadviseur en de deelnemer, waarin wordt bevestigd dat de deelnemer aan het ontwikkeltraject heeft deelgenomen, welke onderwerpen daarin aan bod zijn gekomen en welke resultaten hiervoor zijn behaald;
- c. artikel 4, eerste lid, onderdeel c, de met de gerealiseerde methode gemoede producten.

2. Onder een prestatieverklaring, genoemd in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan: een verklaring in het daarvoor geldende format, getekend door de loopbaanadviseur en de deelnemer, waarin wordt bevestigd dat de deelnemer aan het ontwikkeltraject heeft deelgenomen, welke onderwerpen daarin aan bod zijn gekomen en welke resultaten hiervoor zijn behaald.

R

Artikel 16 komt te luiden:

Artikel 16. Rapportageverplichting en bevoorschotting

1. Indien de subsidieontvanger een samenwerkingsverband is en het initiatief waarvoor subsidie is verleend een periode van meer dan twaalf maanden omvat, dient de subsidieontvanger uiterlijk acht weken na afloop van de eerste twaalf maanden een tussentijds voortgangsverslag in bij de minister, onder gebruikmaking van het daartoe door de minister elektronisch beschikbaar gestelde model.

2. De minister kan bij de beschikking tot subsidieverlening een voorschot verlenen van:

- a. 50% van de verleende subsidie, indien de subsidie is aangevraagd door een subsidieaanvrager als bedoeld in artikel 17;
- b. 25% van de verleende subsidie, indien de subsidie is aangevraagd door een subsidieaanvrager als bedoeld in artikel 19, eerste lid;
- c. 50% van de verleende subsidie, in aanvulling op het voorschot, genoemd in onderdeel b, en uit te betalen na indiening van het tussentijdse voortgangsverslag, indien de looptijd van het initiatief meer dan twaalf maanden bedraagt.

S

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, wordt op grond van dit hoofdstuk een subsidie verstrekt tot € 25.000, met uitzondering van landbouwbedrijven, waarvoor een maximum geldt van € 20.000.

2. In het tweede lid wordt 'Voor initiatieven als bedoeld onder artikel 4, eerste lid, onderdeel a en c' vervangen door 'Voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdelen a en c'.

T

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'voor een van de in artikel 4 genoemde initiatieven' vervangen door 'voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid,'.
2. In het derde lid wordt 'Voor initiatieven als bedoeld onder artikel 4, eerste lid, onderdeel a, b en c' vervangen door 'Voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdelen a en c'.

U

Hoofdstuk 4 vervalt, onder vernummering van de hoofdstukken 5 en 6 tot de hoofdstukken 4 en 5, de artikelen 24 tot en met 26 tot de artikelen 22 tot en met 24 en de artikelen 27 tot en met 29 tot de artikelen 26 tot en met 28.

V

Artikel 22 (nieuw) komt te luiden:

Artikel 22. Subsidievaststelling

1. De minister doet verzoeken als bedoeld in artikel 7.4, eerste lid, van de Kaderregeling op basis van een steekproef voorafgaande aan het vaststellen van de subsidie.
2. Een samenwerkingsverband waaraan subsidie is verleend op grond van deze regeling dient door middel van een elektronisch formulier binnen 22 weken na afloop van de initiatiefperiode, bedoeld in artikel 11, derde lid, bij de minister een verzoek in tot vaststelling van de subsidie.
3. Het verzoek tot vaststelling gaat, onverminderd artikel 7.8 van de Kaderregeling, vergezeld van een evaluatieverslag als bedoeld in artikel 24.
4. De verklaring inzake werkelijke kosten, het activiteitenverslag en het financieel verslag, bedoeld in de Kaderregeling, worden opgesteld overeenkomstig het door de minister vastgestelde model.
5. In afwijking van artikel 1.1 van de Kaderregeling is het bij het opstellen van de controleverklaring in acht te nemen accountantsprotocol, genoemd in dat artikel, gepubliceerd op de website www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.
6. Indien uit de beoordeling van het verzoek tot vaststelling blijkt, dat minder dan 60% van de totale subsidiabele kosten, genoemd in de laatst afgegeven beschikking tot subsidieverlening, is gerealiseerd, gaat de minister na of er aanleiding is om de subsidie lager of op nihil vast te stellen.

W

In artikel 23 (nieuw), derde lid, wordt 'subsidieaanvrager' vervangen door 'subsidieontvanger'.

X

In artikel 24 (nieuw), eerste lid, wordt 'De subsidieaanvrager' vervangen door 'Een samenwerkingsverband waaraan subsidie is verleend op grond van deze regeling'.

Y

Het opschrift van hoofdstuk 5 (nieuw) komt te luiden:

Hoofdstuk 5. Hardheidsclausule en slotbepalingen

Z

Voor artikel 26 (nieuw) wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 25. Hardheidsclausule

De minister kan een of meer bepalingen van deze regeling buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het belang dat de desbetreffende bepaling beoogt te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

AA

In artikel 26 (nieuw), tweede lid, wordt 'subsidieaanvrager' telkens vervangen door 'subsidieontvanger'.

AB

Artikel 27 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. aan het opschrift wordt toegevoegd 'en vervaldatum'.
2. In het eerste lid wordt '1 januari 2025' vervangen door '1 januari 2030'.
3. In het tweede lid wordt '31 december 2024' vervangen door '31 december 2029'.

AC

Bijlage I vervalt.

AD

In het opschrift van bijlage II vervalt 'II.'.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van **PM**.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum

TOELICHTING

Algemeen

1. Aanleiding

De toenemende krapte op de arbeidsmarkt gecombineerd met de demografische ontwikkelingen en een afnemende beroepsbevolking maakt dat een leven lang ontwikkelen (LLO) van steeds groter belang is geworden. Het is voor ondernemers van belang te weten welke kennis en vaardigheden nodig zijn voor de continuïteit en groei van het bedrijf, en wat dat nu en in de toekomst vraagt van hun medewerkers. Investeren in het creëren van een positieve leercultuur en een leerrijke werkomgeving zorgt ervoor dat zij hun onderneming of instelling toekomstbestendig houden, aantrekkelijk zijn voor nieuw personeel en dat medewerkers inzetbaar en productief blijven. Zo kan worden meegegaan op de dynamische arbeidsmarkt.

Omdat het in het mkb vaak ontbreekt aan tijd, geld, kennis of capaciteit om zich te richten op de toekomstbestendigheid van de onderneming en het op peil houden van de kennis en vaardigheden van de werkenden in de onderneming, is het kabinet in 2020 gestart met de SLIM-regeling (Stimuleringsregeling voor leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen en specifiek voor de grootbedrijven in de landbouw-, horeca- of recreatiesector). Dit om het mkb klaar te maken en te houden voor de veranderingen op de arbeidsmarkt. Deze regeling is recent geëvalueerd met positief resultaat en daarom verlengt het kabinet deze regeling met eenzelfde periode. Daarbij worden enkele verbeterpunten vanuit de evaluatie opgepakt.

2. Inhoud wijziging subsidieregeling

Uitkomsten evaluatie

Met de SLIM-regeling stimuleren we een leerrijke werkomgeving in het mkb. Het is een subsidie voor activiteiten gericht op leren en ontwikkelen. De subsidie kan worden aangevraagd door individuele mkb-ondernemingen of door samenwerkingsverbanden tussen ten minste twee mkb-ondernemingen. Recent is door SEOR BV en OCKHAM|IPS een tussenevaluatie uitgevoerd. Hierin is zowel een beoordeling van het monitor- en declaratieproces van de regeling, als de eerste bevindingen over de effecten, doeltreffendheid en doelmatigheid van de SLIM-regeling gegeven.

De resultaten zijn overwegend positief. Als belangrijke voorwaarde voor de doelmatigheid van de regeling is gekeken of de beoogde effecten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd (doeltreffendheid). De SLIM-subsidie heeft positieve effecten op zowel de organisatie en financiering van scholing en ontwikkeling in het mkb. Mkb-ondernemers vragen SLIM-subsidie aan omdat hun bedrijf is gegroeid, of omdat ze medewerkers willen meenemen in de technologische ontwikkeling die op hun bedrijf afkomt. We zien effecten in het bedrijfsbeleid waar een duidelijkere strategie ontstaat en er meer tijd en geld wordt vrijgemaakt voor leren en ontwikkelen. Bij 78% van de subsidieontvangers zijn de resultaten van het SLIM project ook na de subsidie onderdeel van het regulier beleid. Subsidieontvangers hebben door SLIM meer inzicht gekregen in de benodigde en aanwezige competenties van medewerkers en hun wensen en ambities.

Zoals bij vrijwel iedere subsidieregeling geldt dat een deel van de gebruikers de activiteiten ook zonder SLIM zou hebben uitgevoerd. Een deel van de respondenten (18%) geeft aan dat ze de activiteiten zonder subsidie niet zouden hebben uitgevoerd, dit geldt met name voor het kleinbedrijf. Voor de meeste respondenten heeft de subsidie effect gehad op de vorm waarin de activiteiten hadden plaatsgevonden (66%) of de timing van de activiteiten (11%). De SLIM-subsidie heeft bedrijven daarmee geholpen om in hun organisatie sneller of meer substantieel werk te maken van leren en ontwikkelen, met goed resultaat. Zo zetten werkgevers naast de SLIM-subsidie ook eigen middelen in voor LLO. Zo besteden ontvangers van de subsidie na afloop van de subsidie gemiddeld zelf ook bijna 50% meer aan scholing dan niet-ontvangers. Meer medewerkers nemen deel aan scholing in vergelijking met de situatie van voor deelnemen aan de SLIM-regeling. Er gaat door de subsidie dus daadwerkelijk ook meer budget naar leren en ontwikkelen.

Tot slot geven geïnterviewde respondenten aan dat de kosten die zij zelf maken voor het SLIM-project in verhouding staan tot de baten. Met SLIM-financiering worden structuren, systemen en producten ontwikkeld die duurzaam zijn verankerd in regulier beleid en in stand worden gehouden. De administratieve lasten worden genoemd als aandachtspunt.

Wijzigingen naar aanleiding van evaluatie

Andere administratieve vormgeving

Zoals hierboven is vermeld, is een belangrijk aandachtspunt de administratieve lasten voor ondernemers. In dat kader zijn enkele aanpassingen aan de SLIM-regeling doorgevoerd. Het uitgangspunt is om deze lasten zo laag mogelijk te houden.

In lijn met de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking, ook wel bekend als het Uniform Subsidiekader (hierna: USK), worden verleende subsidies van minder dan € 25.000 vanaf nu ambtshalve vastgesteld. Er hoeft geen verzoek tot vaststelling meer te worden ingediend door de aanvrager. Ook hoeft er geen evaluatieverslag te worden gemaakt. Wel zal de subsidieaanvrager, indien hij onderdeel uitmaakt van een steekproef, moeten aantonen dat het initiatief waarvoor subsidie is verleend, is uitgevoerd en aan de overige subsidieverplichtingen is voldaan. In de beschikking tot subsidieverlening zal worden bepaald op welke manier hij dit moet doen.

Daarnaast wordt het USK ook gevolgd voor wat betreft het bijhouden van een administratie. Dit is voor subsidies onder de € 25.000 niet langer vereist. Dit zal de administratieve last voor ondernemers aanzienlijk verminderen.

Verder wordt er voortaan meer met vaste formats gewerkt, welke beschikbaar zijn op de website van de uitvoerder van de SLIM-regeling. Ook geldt een kortere beslistermijn, waardoor ondernemers eerder weten of zij de subsidie daadwerkelijk krijgen.

Bevoorschotting

Het USK gaat bij subsidies tot een bedrag van € 25.000 uit van het verstrekken van een volledig voorschot bij verlening van de subsidie. Aangezien de SLIM-regeling pas sinds januari 2023 werkt met voorschotverlening en er vanuit andere subsidies voor Leven Lang Ontwikkelen reële risico's naar voren zijn gekomen

voor het aanwenden van verstrekte subsidiegelden voor andere doelen dan beoogd, is ervoor gekozen om bij subsidies die zijn verleend aan individuele mkb-ondernemingen, waar op grond van de SLIM-regeling altijd minder dan € 25.000 aan subsidie zal worden verleend, de helft van het verleende subsidiebedrag als voorschot te verlenen. Dit sluit aan bij het huidige voorschotpercentage. De resterende helft zal na afloop met ambtshalve vaststelling worden overgemaakt of verrekend.

Mochten de ervaringen met de SLIM-regeling voldoende vertrouwen geven die niet tot te grote risico's tot misbruik of oneigenlijk gebruik leiden, kan dit percentage gewijzigd worden. Dit geeft de uitvoerder ook de tijd om de activiteiten voor handhaving goed in te richten.

Ook voor subsidieaanvragen van samenwerkingsverbanden zal het voortaan mogelijk zijn om op het moment van subsidieverlening al een voorschot te ontvangen. De hoogte van het voorschot is afhankelijk van de duur en de hoogte van de verleende subsidie. Bij verlening van de subsidie zal een voorschot worden verleend dat gelijk wordt uitbetaald en, indien het initiatief langer dan twaalf maanden duurt, voor een deel bij verlening en voor een deel na het indienen van het tussentijdse voortgangsverslag. Het resterende gedeelte wordt bij de vaststelling voldaan.

Vanwege de bevoorschotting wordt het voortaan verplicht om bij de subsidieaanvraag een bewijs te overleggen waaruit blijkt dat het in de aanvraag opgenomen bankrekeningnummer op naam staat van de subsidieaanvrager.

Aangepaste subsidiabele activiteiten

Vanwege gewijzigd beleid zullen twee eerdere subsidiabele activiteiten niet langer voor SLIM-subsidie in aanmerking komen.

Dat geldt allereerst voor praktijkleerplaatsen ten behoeve van een beroepsopleiding of een deel daarvan in de derde leerweg bij een erkend leerbedrijf. Momenteel kunnen ondernemers voor het beschikbaar stellen van zo'n praktijkleerplaats een subsidie krijgen van maximaal € 2.700 ter vergoeding van de benodigde opleiding voor de medewerker, zoals begeleidingskosten, kosten voor productiviteitsverlies of (voor zover van toepassing) verletkosten. De beroepsopleiding derde leerweg blijft, vanwege deze ruime mogelijkheden, een zeer geschikte manier om maatwerktrajecten te realiseren voor volwassenen met werkervaring, werkzoekenden of werkenden die een carrièreswitch willen maken. Er is nu echter, anders dan bij de start van de SLIM-regeling, een andere subsidie voorhanden met de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg die wordt verlengd tot en met 2031. Daarom is dit onderdeel met de voorhanden wijziging uit de SLIM-regeling gehaald.

Ten tweede zal het aparte hoofdstuk voor grootbedrijven uit de sector landbouw, horeca en recreatie komen te vervallen. Dit hoofdstuk was aan de SLIM-regeling toegevoegd op basis van de motie-Heerma. Individuele ondernemers die een grootbedrijf hebben in de sectoren landbouw, horeca en recreatie konden hiermee subsidie kunnen krijgen voor initiatieven die gericht zijn op het stimuleren van leren en ontwikkelen in de eigen onderneming. Hiervoor was een tijdelijke financiële impuls van 4 jaar beschikbaar. Met het vervallen van impuls per 2024 vervalt deze extra aanvraagmogelijkheid. Uit de monitoring van de SLIM-regeling blijkt ook dat deze mogelijkheid niet veel benut is door grootbedrijven uit deze

sectoren. Het vervallen van dit hoofdstuk laat onverlet dat deze ondernemers nog als deelnemer van een samenwerkingsverband SLIM-subsidie kunnen ontvangen.

Daarnaast zullen initiatieven van een samenwerkingsverband voortaan altijd uit activiteit c (het ondersteunen en begeleiden bij het ontwikkelen of invoeren van een L&O-methode) moeten bestaan. De intentie van subsidie aan samenwerkingsverbanden is dat dankzij samenwerking initiatieven op grotere schaal ingezet kunnen worden en leren en ontwikkelen niet wordt gestimuleerd in één enkele onderneming maar in bijvoorbeeld een hele regio of hele sector. Dit maakt dat invoering van een methode vereist is. Het effect van de initiatieven kan daarmee veel groter zijn en zorgen voor een sterkere leercultuur in het mkb als geheel. Het gevolg van deze wijziging is ook dat de subsidiabele kosten van een samenwerkingsverband altijd ten minste € 210.000 zullen moeten zijn.

Overige wijzigingen

In de SLIM-regeling wordt voortaan benadrukt dat activiteiten niet subsidiabel zijn wanneer zij alleen ten goede komen aan de bestuurders van een onderneming of degene die de onderneming drijft. Dit expliciteert dat activiteiten niet gericht mogen zijn op de ondernemer zelf, aangezien het doel is om de leercultuur te bevorderen en het dan om een onderneming met meerdere werknemers moet gaan. Dit neemt niet weg dat een ondernemer ook zelf deel mag nemen aan de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, zolang de onderneming maar andere werkenden heeft die ook deelnemen aan deze activiteiten.

Verder zijn de regels rond loting zodanig verduidelijkt dat per subsidieaanvrager slechts één aanvraag van gelijke strekking in behandeling wordt mee geloot. Dit moet ertoe leiden dat de loting zo eerlijk mogelijk verloopt en iedereen een gelijke kans op toewijzing van SLIM-subsidie krijgt.

In de praktijk komt het voor dat subsidieaanvragers meer tijd nodig hebben om het initiatief waarvoor subsidie is verleend, te voltooien. In sommige gevallen blijkt meer tijd nodig te zijn dan de maximale looptijd die een initiatief op grond van artikel 11 van de SLIM-regeling mag hebben. Tot op heden was het echter niet mogelijk om uitstel te krijgen als dit de maximale looptijd zou overschrijden. In de SLIM-regeling is daarom nu expliciet de mogelijkheid opgenomen voor de subsidieaanvrager om te verzoeken om uitstel en voor de minister om te bepalen dat het initiatief ook na de maximale looptijd mag zijn afgerond. Voorwaarde voor dit laatste is wel dat de subsidieaanvrager het niet op tijd kunnen afronden van het initiatief komt door omstandigheden die niet aan de subsidieaanvrager kunnen worden toegerekend. Bovendien kan het uitstel nooit meer bedragen dan drie maanden na de maximale looptijd. Subsidieaanvragers die hun initiatief niet op tijd kunnen afronden, kunnen een verzoek tot uitstel indienen bij de uitvoerder van de SLIM-regeling.

Bij subsidies die € 125.000 of meer bedragen zal een subsidieaanvrager op grond van de Kaderregeling een financieel verslag moeten voegen dat vergezeld gaat van een controleverklaring die is opgesteld door een accountant. Omdat het opstellen van een dergelijke verklaring geld kost en deze kosten voortkomen uit een verplichting die van overheidswege is opgelegd, komen ook de kosten van het opstellen van een controleverklaring voortaan in aanmerking voor vergoeding op grond van de SLIM-regeling. Hierbij geldt dan een vaste vergoeding van € 3.000.

Aan de SLIM-regeling is tot slot een algemene hardheidsclausule toegevoegd om in individuele gevallen een oplossing te kunnen bieden voor situaties die te onevenredig uitvallen voor subsidieaanvragers.

3. Uitvoering & verantwoording

Deze regeling wordt uitgevoerd door de directie Dienstverlening, Samenwerkingsverbanden en Uitvoering (DSU) van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. DSU is betrokken geweest bij het opstellen van de regeling en heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd voor de subsidieregeling. De regeling blijkt op basis van deze toets **PM**.

De aanvraag voor deze subsidie wordt elektronisch ingediend. Hierbij wordt het activiteitenplan, een begroting en een kopie van een bankafschrift gevoegd als bijlage (artikel 7, tweede lid, onder c). Het aanvraagformulier wordt beschikbaar gesteld op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

De subsidieregeling valt onder de Kaderregeling. Er wordt steekproefsgewijze controle uitgevoerd om te bezien dat mkb-ondernemingen de subsidie daadwerkelijk gebruiken om de activiteiten uit te voeren volgens de toekenning. De wijze waarop zij dit moeten aantonen, zal worden opgenomen in de beschikking tot subsidieverlening.

In het geval van samenwerkingsverbanden blijft de verplichting gelden om een administratie bij te houden en een verzoek tot vaststelling van de subsidie in te dienen, voorzien van de benodigde stukken ter onderbouwing.

4. Misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving

Het misbruik en oneigenlijk gebruik wordt tegengaan door vooraf goed te toetsen en doordat er achteraf een steekproefsgewijze controle wordt gehouden bij subsidieontvangers waaraan een subsidie is verleend van minder dan € 25.000. Hierbij wordt bezien of geselecteerde subsidieontvangers zich hebben gehouden aan de voorwaarden.

De subsidieontvangers moeten kunnen aantonen dat zij de in de aanvraag benoemde resultaten hebben gerealiseerd en dat is voldaan aan de verplichtingen verbonden aan de verleende subsidie. In de beschikking tot subsidieverlening kan de wijze van aantonen nader worden bepaald.

Voor alle activiteiten geldt daarbij dat bewijzen moeten worden overhandigd van de uitvoering. Bij A is dit sowieso het opleidings- of ontwikkelplan, voor B dienen tweezijdig getekende prestatieverklaringen te worden overlegd. Voor C is dit een beschrijving van de methodiek in een beleidsstuk, (screenshots van) informatie op een intranetsite over de werkwijze of de ontwikkelde leerlijnen. Het leveren van betaalbewijzen (voor de steekproef) van facturen kan bijdragen aan bewijs dat resultaat is behaald.

Het opleveren van een urenadministratie over de inzet van personeel voor het project bewijst niet dat het beoogde resultaat (ontwikkelen/invoer L&O-methode) is bereikt. Deze hoeft dan ook niet meer door de subsidieontvanger te worden bijgehouden.

Als de werkgever het bewijs niet afdoende kan aantonen en dus niet heeft voldaan aan de voorwaarden van de regeling kan namens de minister de subsidie op een lager bedrag of op nihil vastgesteld worden.

5. Financiering

Er is voor activiteiten op grond van deze regeling een budget beschikbaar van € **PM**.

6. Staatssteun

Werkgevers kunnen organisaties zijn die een economische activiteit verrichten. Deze subsidieregeling vanuit de overheid verschaft een economisch voordeel voor de organisaties die van deze regeling gebruik maken. Op Europees niveau is er een aantal mogelijkheden om toch deze steun te mogen bieden.

Er is gekozen voor de optie van de de-minimisverklaring op grond van de de-minimisverordening. Hiermee kunnen overheden, dus ook decentrale overheden, over een periode van drie jaar tot maximaal € 300.000 aan steun verlenen aan een onderneming. Voor de landbouwsector, visserijbedrijven en goederenvervoer geldt een uitzondering. Op basis van de-minimisverordening mag de maximale staatssteun aan een onderneming in deze sectoren € 20.000 per drie jaren bedragen. Dit gaat over alle gelden van de centrale en decentrale overheid die niet marktconform zijn. Ondernemingen moeten bij de subsidieaanvraag verklaren zich aan de de-minimisregels (het voorgenoemde maximum) te houden. Het is de verantwoordelijkheid van ondernemers om in de gaten te houden dat zij de de-minimisgrens niet overschrijden.

7. Regeldruk

Het indienen van een subsidieaanvraag op grond van deze subsidieverlening vergt tijd en administratie van werkgevers.

Administratieve last en regeldrukkosten

De regeling is zo ingericht dat aan de ene kant de administratieve lasten voor subsidieaanvragers zo veel mogelijk beperkt worden en aan de andere kant een rechtmatige inzet van de middelen gegarandeerd worden. Om de administratieve last voor deze regeling zo veel mogelijk te beperken is voor de uitvoering van deze regeling vrijwel volledig aangesloten bij de Kaderregeling.

Verder wordt, om de administratieve last zo veel mogelijk te beperken voor verschillende verplichtingen formulieren en formats ter beschikking gesteld door de directie Uitvoering van Beleid, die deze regeling uitvoert. Er is een uitgebreide beschrijving gemaakt van de administratieve lasten en de regeldruk die deze regeling met zich meebrengt. De administratieve last voor deze regeling bestaat uit het leren kennen van de regeling, invullen en indienen van de aanvraag voor een subsidie en het verantwoorden van het uitgevoerde initiatief. Bij de subsidieaanvraag zal de subsidieaanvragers een activiteitenplan, begroting, de-minimisverklaring, mkb-verklaring moeten opstellen en indienen. Om de last zo klein mogelijk te houden worden hiervoor vaste formats beschikbaar gesteld.

Subsidies tot € 25.000 worden ambtshalve vastgesteld. De ontvanger van een subsidie groter dan € 125.000 legt rekening en verantwoording af aan de hand

van een activiteitenverslag en een financieel verslag. Bij het financieel verslag zal een accountantsverklaring moeten worden verkregen en ingediend.

In totaal zijn de geschatte regeldrukkosten behorend bij deze regeling € 1,9 mln. Het Adviescollege toetsing regeldruk heeft de beschrijving van de administratieve last en regeldruk beoordeeld en deelt de conclusie dat **PM**.

8. Consultatie

a. APK check regeldruk

Bij de totstandkoming van deze regeling heeft de mkb-toets plaatsgevonden. Dit is een gesprek tussen mkb-ondernemers en de beleidsambtenaren over de voorgenomen regeling en de administratieve lasten.

Recent is er wederom gesproken met enkele SLIM-aanvragers en samenwerkingsverbanden in een zogenaamde APK-check regeldruk, over de ervaren administratieve lasten van de SLIM-regeling. Deze werden als hoog ervaren met uitgebreide bewijslast. Er werd gepleit voor eenvoudigere administratieve processen en kortere responstijden. De wijzigingen in deze verlengingsregeling komen daar grotendeels aan tegemoet.

Daarbij werd bepleit voor consistente en duidelijke communicatie en ondersteuning en inzet op meer samenwerking tussen projectdeelnemers. Dit nemen we bij de uitvoering ter harte.

b. Internetconsultatie

De subsidieregeling heeft opengestaan voor internetconsultatie van **PM** 2024 tot en met **PM** 2024. In totaal zijn er reacties binnengekomen, waarvan **PM** openbaar.

c. Voorhang

Op grond van artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016 moet een subsidieregeling die strekt tot wijziging van het tijdstip waarop een subsidieregeling vervalt, schriftelijk worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Omdat deze regeling de geldigheidsduur van de SLIM-regeling verlengt, is deze overeenkomstig het bovenstaande aangeboden aan de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft hier als volgt op gereageerd.

[PM]

9. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van **PM**.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A (artikel 1)

De begripsbepalingen 'beroepsopleiding in de derde leerweg', 'erkend leerbedrijf', 'grootbedrijf', 'landbouw-, horeca- of recreatiesector', 'praktijkleerplaats' en 'praktijkleerovereenkomst', zijn komen te vervallen, omdat grootbedrijven niet langer voor subsidie in aanmerking komen op grond van de SLIM-regeling en het gedurende enige tijd bieden van praktijkleerplaatsen niet langer subsidiabel is. De begripsomschrijving van het begrip 'initiatief' is gelet op het voorgaande tevens aangepast.

In de begripsomschrijving van 'de-minimisverklaring' werd nog verwezen naar de oude verordening van de Europese Unie inzake de-minimissteun. Deze verwijzing is nu geactualiseerd.

Aan de opsomming van begripsbepalingen in artikel 1 is daarnaast het begrip 'subsidieontvanger' toegevoegd. Dit is gedaan om in de SLIM-regeling een duidelijker onderscheid te maken tussen de verplichtingen die rusten op een partij die een subsidie heeft aangevraagd en een partij waaraan een subsidie is verleend.

Artikel I, onderdeel B (artikel 2)

In artikel 2 was voorheen opgenomen dat alleen van de artikelen 3.1 en 7.1 van de Kaderregeling werd afgeweken. In deze artikelen staat de verplichting om voor de aanvraag van een subsidie en het verzoek tot vaststelling gebruik te maken van een voorgeschreven formulier, dat is bekendgemaakt op de website van de Rijksoverheid. Van deze bepalingen werd en wordt afgeweken, omdat de formulieren die in het kader van de SLIM-regeling moeten worden gebruikt, bekend zijn gemaakt op de website www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Er zijn echter nog meer artikelen van de Kaderregeling waar in de SLIM-regeling van wordt afgeweken. Dit zijn de artikelen 3.6, 5.5, tweede lid en 6.1, vijfde lid, van de Kaderregeling. Deze artikelen bevatten de verplichting tot het melden van andere aanvragen voor een financiële bijdrage, de verplichting om in de beschikking tot subsidieverlening op te nemen op welke tijdstippen een tussentijds voortgangsverslag moet worden ingediend en waaruit dit bestaat respectievelijk een verplichting voor de minister om bij subsidies van minder dan € 25.000 die ambtshalve worden vastgesteld, een voorschot te verlenen van 100% van het subsidiebedrag. In de SLIM-regeling zijn bepalingen opgenomen die afwijken van de voorgaande bepalingen. Artikel 2 van de SLIM-regeling is daarom aangepast, waardoor ook de hiervoor genoemde bepalingen van de Kaderregeling niet van toepassing zijn.

Artikel I, onderdelen C, F, I, subonderdeel 2, J, subonderdeel 2, L, subonderdeel 1, U (artikelen 3, 5, 8, 9 en 11, en hoofdstuk 4)

Het oude hoofdstuk 4 van de SLIM-regeling is vervallen, omdat grootbedrijven in de landbouw-, horeca- of recreatiesector niet langer voor subsidie in aanmerking komen. In de artikelen waarin dit voorkwam, is de verwijzing naar grootbedrijven en hoofdstuk 4 geschrapt.

Om de hoofdstukken en artikelen van de SLIM-regeling na het wegvallen van het oude hoofdstuk 4 logisch op elkaar te laten aansluiten, zijn de hoofdstukken 5 en 6 en de daarin opgenomen artikelen, vernummerd. De voormalige artikelen 27 tot

en met 29 zijn hierbij anders vernummers dan de daaraan voorafgaande artikelen, vanwege de invoering van de hardheidsclausule in het nieuwe artikel 25 (zie de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel Z).

Artikel I, onderdeel D (artikel 4)

Het gedurende enige tijd bieden van praktijkleerplaatsen ten behoeve van een beroepsopleiding of een deel daarvan in de derde leerweg bij een erkend leerbedrijf, is niet langer een activiteit waarvoor subsidie kan worden verkregen op grond van de SLIM-regeling. In artikel 4, waarin de subsidiabele activiteiten staan, is onderdeel d, waarin deze activiteit was opgenomen, daarom geschrapt.

Daarnaast is een nieuw tweede lid ingevoegd op grond waarvan een activiteit niet voor subsidie in aanmerking komt, als de groep werkenden waarop zij is gericht alleen maar bestaat uit bestuurders van de onderneming of personen die volgens het Handelsregister degenen zijn aan wie de onderneming toebehoort. Het gaat dan bijvoorbeeld om de eigenaar van een eenmanszaak, de vennoten in een vennootschap onder firma en de bestuurders van een besloten of naamloze vennootschap. Als zij werkzaam zijn voor hun eigen onderneming en de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, alleen ten gunste komt van henzelf, komt deze activiteit niet voor subsidie in aanmerking op grond van de SLIM-regeling.

Bij loopbaan- en ontwikkeladviestrajecten is het de bedoeling dat de loopbaanadviseur individuele gesprekken voert met de deelnemer. Het derde lid, dat voorheen het tweede lid was, is hierop aangepast.

In het vierde lid, dat voorheen het derde lid was, is de verwijzing naar hoofdstuk 4 van de SLIM-regeling geschrapt, omdat grootbedrijven in de landbouw-, horeca- of recreatiesector niet langer voor subsidie in aanmerking komen. Daarnaast is het gedeelte van het artikellid dat zag op subsidieaanvragen op grond van hoofdstuk 3 (samenwerkingsverbanden) ondergebracht in een apart artikellid.

Op grond van het nieuwe vijfde lid kan een samenwerkingsverband als bedoeld in de SLIM-regeling alleen subsidie krijgen voor een initiatief, als het initiatief ten minste bestaat uit een activiteit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c. Een samenwerkingsverband kan nog steeds subsidie aanvragen voor de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, maar zal dit altijd moeten combineren met de activiteit, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c. In het vijfde lid is verder het drempelbedrag opgenomen dat voorheen in het oude derde lid stond. De subsidieaanvraag van een samenwerkingsverband zal als gevolg van het nieuwe vijfde lid altijd ten minste € 210.000 aan subsidiabele kosten moeten bevatten.

Artikel I, onderdelen E, AC en AD (artikel 4a en bijlage)

Met het vervallen van de begripsbepaling 'landbouw-, horeca- of recreatiesector' is ook bijlage I komen te vervallen. Dit maakte het noodzakelijk om de verwijzing naar bijlage II in artikel 4a en het opschrift van deze bijlage, aan te passen.

Artikel I, onderdeel F (artikel 5)

In artikel 5 staan nu de aanvraagtijdvakken voor het jaar 2025. De aanvraagtijdvakken voor mkb-ondernemingen hebben een net zo lange duur als in het jaar 2024. Het aanvraagtijdvak voor samenwerkingsverbanden is ten opzichte van het jaar 2024 echter een maand korter.

Artikel I, onderdeel G (artikel 6)

In artikel 6 zijn nu de subsidieplafonds voor het jaar 2025 opgenomen. Daarnaast is het oude derde lid, waar het subsidieplafond voor het aanvraagtijdvak voor grootbedrijven was opgenomen, komen te vervallen.

Artikel I, onderdeel H (artikel 7)

Voorheen was het niet noodzakelijk om bij de subsidieaanvraag een bewijs te voegen waaruit bleek dat de subsidieaanvrager de houder was van het in de aanvraag opgegeven bankrekeningnummer. Dit bewijs moest daarentegen wel worden overgelegd door de hoofdaanvrager van een samenwerkingsverband en grootbedrijven wanneer zij een voortgangsverslag en een verzoek tot vaststelling van de subsidie indienden.

Het is echter wenselijk om op voorhand al te weten of het in de aanvraag opgenomen bankrekeningnummer toebehoort aan de subsidieaanvrager. Dit met name vanwege de nieuwe voorschotbepalingen op grond van artikel 16 van de SLIM-regeling. Om deze reden is in artikel 7 nu bepaald dat naast een activiteitenplan en een begroting, elke subsidieaanvrager ook een bewijs moet overleggen waaruit blijkt dat het in de aanvraag opgenomen bankrekeningnummer aan hem toebehoort.

Op grond van artikel 7 hoefde alleen het activiteitenplan te worden opgesteld volgens een daarvoor geldend format. Voor de begroting, de de-minimisverklaring en mkb-verklaring was het niet verplicht om een bepaald format te gebruiken. Dit leidde er in de praktijk echter toe dat stukken werden aangeleverd die onvolledig of onduidelijk waren. Vanwege de wijze van verdeling zoals opgenomen in artikel 8, kon dit tot gevolg hebben dat een subsidieaanvrager geen subsidie kreeg, omdat op het moment dat de aanvraag was aangevuld, het subsidieplafond reeds was bereikt.

Om het bovenstaande te voorkomen, is in artikel 7 nu bepaald dat naast het activiteitenplan ook de begroting, de de-minimisverklaring en de mkb-verklaring moeten worden opgesteld volgens een door de minister vastgesteld model. Deze modellen zijn te vinden op de website www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

In het oude eerste en vijfde lid van dit artikel stond de informatie die in ieder geval in de subsidieaanvraag respectievelijk het activiteitenplan moest worden opgenomen. Omdat in het verplicht te gebruiken aanvraagformulier en het model van het activiteitenplan al om deze informatie wordt gevraagd, is het niet nodig om deze informatie in de SLIM-regeling expliciet nog te benoemen. In het gewijzigde artikel 7 wordt deze informatie nu niet meer genoemd.

Artikel I, onderdeel I, subonderdeel 1 (artikel 8)

In het tweede lid van artikel 8 is nu bepaald dat als een subsidieaanvrager meerdere aanvragen heeft ingediend voor een soortgelijk of vergelijkbaar initiatief, slechts de als eerste ingediende aanvraag in de loting wordt meegenomen. Hiermee wordt voorkomen dat subsidieaanvragers zichzelf een voordeel geven in de loting ten opzichte van andere subsidieaanvragers, doordat zij door het indienen van meerdere aanvragen een grotere kans hebben op een gunstige lotingsuitslag.

Artikel I, onderdeel J (artikel 9)

De beslistermijnen voor subsidieaanvragen zijn in lijn gebracht met de maximale beslistermijn die is opgenomen in de Kaderregeling en de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking. In het tweede lid is daarnaast het voorbehoud geschrapt dat alleen aan artikel 21 wordt getoetst in het geval van een samenwerkingsverband, omdat door het vervallen van hoofdstuk 4 het tweede lid alleen nog maar gaat over samenwerkingsverbanden in de zin van de SLIM-regeling.

Op grond van het oude derde lid kon de minister bij het beoordelen van de aanvraag zich laten adviseren door externe partijen. In de praktijk werd van deze mogelijkheid echter geen gebruik gemaakt. Het derde lid is daarom komen te vervallen.

De eisen die het voormalige vierde lid (nu derde lid) stelde aan de beschikking tot subsidieverlening, volgden al uit artikel 4.2 van de Kaderregeling. Er wordt daarom nu in dit lid bepaald dat in aanvulling op artikel 4.2 van de Kaderregeling, ook de wijze van bevoorschotting moet worden opgenomen in de beschikking, indien de minister bij verlening van de subsidie een voorschot verstrekt.

Artikel I, onderdeel K (artikel 10)

Op grond van artikel 10, onderdeel I, moet een subsidie voor een activiteit als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel a of c, worden geweigerd, als aan de subsidieaanvrager eerder al een subsidie is verleend voor een dergelijke activiteit die nog niet is vastgesteld. Ter verduidelijking is aan dit onderdeel nu toegevoegd dat het moment van indiening van de subsidieaanvraag hierbij leidend is: als op het moment van indiening van de subsidieaanvraag de eerder verleende subsidie nog niet is vastgesteld, zal een nieuwe subsidie voor de hiervoor bedoelde activiteiten, worden geweigerd.

Artikel I, onderdeel L, subonderdeel 2 (artikel 11)

Aan artikel 11 is een lid toegevoegd op grond waarvan een subsidieontvanger de minister om uitstel kan vragen, indien hij het initiatief waarvoor subsidie is verleend naar verwachting niet kan afronden binnen de door de minister aangewezen initiatiefperiode. Voorwaarde is wel dat het niet binnen die tijd kunnen afronden van het initiatief het gevolg is van omstandigheden die niet aan de subsidieontvanger te wijten zijn. Als, anders gezegd, het niet binnen de tijd kunnen afronden van het initiatief voorkomen had kunnen worden door de subsidieontvanger, dan zal geen uitstel worden verleend. De subsidieontvanger zal bij het doen van een verzoek om uitstel moeten aangeven hoeveel uitstel hij nodig heeft en onderbouwen dat er sprake is van omstandigheden als hiervoor bedoeld. Of de aangevoerde omstandigheden ook daadwerkelijk een grond voor uitstel opleveren, zal de minister van geval tot geval beoordelen.

Daarnaast is aan artikel 11 een lid toegevoegd op grond waarvan de minister het uitstel kan verlenen en daarbij kan afwijken van de maximumperiodes die zijn opgenomen in het eerste en tweede lid. Om te voorkomen dat deze maximumperiodes al te veel worden overschreden, is hierbij bepaald dat de minister uitstel kan verlenen tot ten hoogste drie maanden na de toepasselijke maximumperiode. Een mkb-onderneming aan wie de maximale uitstelduur is verleend, zal haar initiatief dus uiterlijk binnen 15 maanden moeten hebben afgerond, terwijl voor samenwerkingsverbanden een maximum geldt van 27 maanden.

Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat als aan een samenwerkingsverband uitstel is verleend, zij niet opnieuw een tussentijds voortgangsverslag hoeft in te dienen, ook al zal door het verlenen van uitstel wederom een periode van twaalf maanden zijn verstreken voordat de subsidie wordt vastgesteld.

Artikel I, onderdeel M (artikel 12)

Als de verleende subsidie in totaal € 125.000 of meer bedraagt, dan zal op grond van artikel 7.8 van de Kaderregeling bij de aanvraag tot subsidievaststelling een financieel verslag moeten worden gevoegd. Dit is een financieel verslag als bedoeld in artikel 1.1 van de Kaderregeling. Zoals volgt uit dat artikel van de Kaderregeling gaat een financieel verslag vergezeld van een controleverklaring die is opgesteld door een accountant. Omdat deze controleverklaring vereist is voor de vaststelling van de subsidie en het opstellen hiervan extra kosten met zich meebrengt voor de subsidieontvanger, wordt voor de controleverklaring, indien deze is vereist, een subsidiebedrag van € 3.000,- verleend.

Aan het vierde lid is een verwijzing naar 2025 toegevoegd om duidelijk te maken dat ook voor het jaar 2025 het uurtarief van externe adviseurs maximaal € 135,- per uur exclusief btw mag bedragen.

Artikel I, onderdeel N (artikel 13)

De toevoeging aan onderdeel c van artikel 13 is om te verduidelijken dat de kosten van de controleverklaring, zijnde een door een accountant opgesteld stuk, die op grond van artikel 12, eerste lid, onderdeel d, voor subsidie in aanmerking komen, niet tot de niet subsidiabele kosten in onderdeel c behoren.

Artikel I, onderdelen O en P (artikel 14)

In het oude artikel 14 stond de subsidiabele vergoeding voor het gedurende enige tijd aanbieden van praktijkleerplaatsen als bedoeld in de SLIM-regeling. Omdat voor deze activiteit geen subsidie meer wordt verstrekt op grond van de SLIM-regeling, kon artikel 14 komen te vervallen. Om de nummering van de artikelen op elkaar te laten aansluiten, is ervoor gekozen om het oude artikel 13a te vernummeren tot het nieuwe artikel 14. Tegelijkertijd is de formulering van het nieuwe artikel 14 aangepast om duidelijker naar voren te laten komen dat de subsidie voor loopbaan- en ontwikkeladviezen een vast bedrag per afgerond traject is.

Artikel I, onderdeel Q (artikel 15)

In artikel 15 staan de administratievoorschriften die gelden voor ontvangers van een subsidie op grond van de SLIM-regeling. De voorheen in dit artikel opgenomen voorschriften golden voor alle subsidieontvangers, ongeacht de hoogte van het subsidiebedrag, wat een afwijking inhield van de Kaderregeling en de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking. Deze afwijking is met de aanpassing van artikel 15 ongedaan gemaakt. Voortaan is de Kaderregeling leidend wat betreft de administratievoorschriften en is artikel 15 slechts een aanvulling hierop.

Op grond van artikel 5.2 van de Kaderregeling geldt er alleen een administratieplicht als het bedrag van de verleende subsidie ten minste € 25.000 bedraagt. Voor de SLIM-regeling betekent dit dat in het vervolg alleen op samenwerkingsverbanden nog een administratieplicht rust. Mkb-ondernemingen waaraan een subsidie is verleend, hoeven op basis van deze regeling geen administratie bij te houden, maar zullen wel, overeenkomstig artikel 7.4 van de Kaderregeling, op verzoek van de minister (op basis van een steekproef) moeten

aantonen dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, zijn verricht en aan de subsidieverplichtingen is voldaan. De wijze waarop dit moet worden aangetoond, wordt bepaald in de beschikking tot subsidieverlening.

De aanvullende eisen met betrekking tot de administratie die zijn opgenomen in artikel 15, waren voorheen opgenomen in het oude artikel 15, vierde en zesde lid. Inhoudelijk zijn deze eisen niet gewijzigd. Wel is onderdeel d van het oude artikel 15, zesde lid, dat verwees naar artikel 4, eerste lid, onderdeel d, van de SLIM-regeling, geschrapt, omdat het gedurende enige tijd bieden van praktijkleerplaatsen niet langer subsidiabel is op grond van de SLIM-regeling.

Artikel I, onderdeel R (artikel 16)

Artikel 16 is op meerdere punten gewijzigd. Ten behoeve van de leesbaarheid is er daarom voor gekozen om artikel 16 in zijn geheel opnieuw vast te stellen.

Het nieuwe eerste lid van artikel 16 komt grotendeels overeen met het oude eerste lid van artikel 16. Wel is in het nieuwe eerste lid de term 'subsidieaanvrager' vervangen door 'subsidieontvanger', omdat de verplichting tot het overleggen van een tussentijds voortgangsverslag alleen van toepassing zal zijn op partijen waaraan al een subsidie is verleend. Daarnaast is nu expliciet bepaald dat de verplichting tot het overleggen van een tussentijds voortgangsverslag alleen geldt voor subsidieontvangers die een samenwerkingsverband zijn als bedoeld in de SLIM-regeling. Hiermee wordt voorkomen dat als aan een mkb-onderneming uitstel is verleend overeenkomstig het nieuwe artikel 11, vijfde lid, de mkb-onderneming een tussentijds voortgangsverslag moet overleggen, omdat het initiatief waarvoor subsidie is verleend dan een looptijd heeft van meer dan twaalf maanden. Tot slot is in het eerste lid het begrip 'formulier' vervangen door 'model', nu deze term beter past bij datgene wat wordt bedoeld.

Op grond van het oude tweede lid moest de hoofdaanvrager van een samenwerkingsverband een verzoek doen om een aanvullend voorschot te krijgen bij het indienen van een tussentijds voortgangsverslag. Deze eis is nu komen te vervallen.

Tegelijkertijd zijn de hoogte en wijze van bevoorschotting waar het gaat om samenwerkingsverbanden, aangepast. Een samenwerkingsverband kan in het vervolg bij de subsidieverlening ambtshalve een voorschot krijgen van 25% van de verleende subsidie. Als het initiatief waarvoor subsidie is verleend meer dan twaalf maanden duurt, kan het samenwerkingsverband daarnaast een voorschot krijgen van 50% van de verleende subsidie, dat na het overleggen van het tussentijdse voortgangsverslag zal worden uitbetaald. De hoofdaanvrager van het samenwerkingsverband hoeft geen verzoek om een voorschot te doen.

De bovenstaande nieuwe wijze van bevoorschotting is opgenomen in het tweede lid van artikel 16. In het tweede lid is daarbij ook de al bestaande bevoegdheid tot voorschotverlening aan mkb-ondernemingen opgenomen. Op deze manier staan alle bevoorschottingspercentages overzichtelijk in een lid. Het oude vierde lid van artikel 16 is als gevolg van deze verplaatsing niet meer in dit artikel opgenomen.

Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat op grond van artikel 5.7 van de Kaderregeling de subsidieontvanger verplicht is om omstandigheden te melden die van invloed zijn of kunnen zijn op de subsidie. Een dergelijke melding of

omstandigheden die niet door de subsidieontvanger zijn gemeld, kunnen ertoe leiden dat de beschikking tot bevoorschotting wordt aangepast en na het indienen van het tussentijdse voortgangsverslag alsnog geen aanvullend voorschot wordt verstrekt.

De eis in het oude derde lid van artikel 16 komt niet langer voor in dit artikel, omdat een bewijs dat het bankrekeningnummer op naam van de hoofdaanvrager staat, nu al bij de subsidieaanvraag moet worden gevoegd.

Artikel I, onderdeel S (artikel 18)

De formulering van artikel 18, eerste lid, is aangepast om te verduidelijken dat de subsidie die wordt verstrekt aan een individuele mkb-onderneming, altijd minder zal zijn dan € 25.000. Dit brengt met zich mee dat een subsidie die wordt verstrekt aan een individuele mkb-onderneming altijd onder het lichtste subsidieregime in de Kaderregeling en de Aanwijzingen voor subsidieverstreking valt. Voor een individuele mkb-onderneming houdt dit onder meer in dat hij geen verzoek tot vaststelling van de subsidie hoeft in te dienen en geen evaluatieverslag hoeft op te stellen.

Bij de aanpassing van het eerste lid is de term 'initiatieven' vervangen door 'activiteiten', omdat dat de term is die in artikel 4, eerste lid, wordt gebruikt. Deze aanpassingen is ook doorgevoerd in het tweede lid. Daarnaast was de manier waarop in het eerste lid naar de activiteiten werd verwezen, niet in lijn met de Aanwijzingen voor de regelgeving. Dit is nu aangepast zodat dit wel het geval is. Aan het eerste lid is daarnaast een verwijzing naar het eerste lid van artikel 4 toegevoegd, omdat dat het lid is waarin de activiteiten staan.

Artikel I, onderdeel T (artikel 20)

In het eerste lid zijn dezelfde wijzigingen doorgevoerd als beschreven in de tweede alinea van de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel S.

In artikel 20, derde lid, werd verwezen naar artikel 4, eerste lid, onderdeel b, waarin het verkrijgen van loopbaan- of ontwikkeladviezen is opgenomen als subsidiabele activiteit. Voor deze activiteit wordt een vast subsidiebedrag gehanteerd (artikel 14) dat in zijn geheel wordt toegekend aan de subsidieontvanger. Door de verwijzing naar deze activiteit in artikel 20, derde lid, leek het alsof de subsidie slechts 60% van dit bedrag bedroeg. Dat is echter niet het geval. Om deze reden wordt in artikel 20, derde lid, nu niet langer verwezen naar de hiervoor genoemde activiteit. Daarnaast is in het derde lid de term 'initiatieven' vervangen door 'activiteiten', omdat dat de term is die in artikel 4, eerste lid, wordt gebruikt.

Artikel I, onderdeel V (artikel 22)

Het huidige artikel 22 was voorheen artikel 24 in de SLIM-regeling. Dit artikel is vernummerd vanwege het vervallen van hoofdstuk 4, dat zag op de subsidiëring van grootbedrijven.

Dit artikel, dat gaat over de subsidievaststelling, is in zijn geheel opnieuw vastgesteld. De oude versie van dit artikel was niet helemaal in lijn met de Kaderregeling en de Aanwijzingen voor subsidieverstreking. Zo werd ook van subsidieontvangers waaraan een subsidie van minder dan € 25.000 was verleend, verwacht dat zij een vaststellingsverzoek indienen. Daarnaast bevatte het artikel onderdelen die al waren geregeld in de Kaderregeling.

Het artikel is nu aangepast, zodat dit in lijn is met de Kaderregeling en de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking en geen zaken meer bevat die in de Kaderregeling al zijn geregeld. Op een punt wordt echter nog afgeweken van de Kaderregeling. Het accountantsprotocol aan de hand waarvan de controleverklaring moet worden opgesteld, is namelijk niet bekendgemaakt op de website van de Rijksoverheid, maar op de website www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Als gevolg van de aanpassing van dit artikel, hoeft een subsidieontvanger waaraan een subsidie is verleend van minder dan € 25.000 niet langer een verzoek te doen tot vaststelling van de aan hem verleende subsidie. Deze vaststelling zal in het vervolg ambtshalve plaatsvinden, waarbij subsidieontvangers steekproefsgewijs zullen moeten aantonen dat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In de praktijk betekent dit dat mkb-ondernemingen waaraan een subsidie is verleend op grond van deze regeling, geen verzoek tot vaststelling van de subsidie meer hoeven in te dienen. Samenwerkingsverbanden zullen, vanwege het minimumsubsidiebedrag in artikel 4, vijfde lid, dit wel altijd nog moeten doen.

Op grond van artikel 7.4 van de Kaderregeling zal in de beschikking tot subsidieverlening worden bepaald hoe een subsidieontvanger het voorgaande moet aantonen. Een mkb-onderneming waaraan subsidie is verleend zal in elk geval moeten aantonen dat zij daadwerkelijk een kleine of middelgrote onderneming is in de zin van de SLIM-regeling en de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, heeft verricht.

Daarnaast is bepaald dat de verklaring inzake werkelijke kosten, het activiteitenverslag en het financieel verslag moeten worden opgesteld volgens het door de minister vastgestelde model. Dit zijn de stukken die worden genoemd in de Kaderregeling en die, afhankelijk van de hoogte van het verleende subsidiebedrag, bij het verzoek tot vaststelling van de subsidie moeten worden overgelegd. Door het voorschrijven van een vastgesteld model zal de minister bij het verzoek tot vaststelling meteen over alle informatie kunnen beschikken die hij nodig heeft om de subsidie vast te stellen.

Artikel I, onderdelen W en AA (artikelen 23 en 26)

In deze artikelen is het begrip 'subsidieaanvrager' vervangen door 'subsidieontvanger', omdat beide bepalingen alleen van toepassing zijn op partijen waaraan een subsidie is verleend.

Artikel I, onderdeel X (artikel 24)

Een evaluatie van het subsidiabele initiatief en het naar aanleiding daarvan opstellen en bij de subsidievaststelling indienen van een evaluatieverslag hoeft alleen te worden gedaan door subsidieontvangers waaraan een subsidie van ten minste € 25.000 is verleend. In het geval van de SLIM-regeling zijn dit nu alleen nog maar samenwerkingsverbanden. Dit is nu expliciet zo opgenomen in dit artikel.

Artikel I, onderdelen Y en Z (hoofdstuk 5 en artikel 25)

De SLIM-regeling bevatte tot op heden geen algemene hardheidsclausule. Deze is nu alsnog toegevoegd in de vorm van het nieuwe artikel 25. Daarnaast is het opschrift van hoofdstuk 5 aangepast om te verduidelijken dat naast de slotbepalingen ook de hardheidsclausule in dit hoofdstuk is opgenomen.

Sinds de inwerkingtreding van de SLIM-regeling is deze een aantal keer gewijzigd. Bij sommige van deze wijzigingen ging het om het aanpassen van bepalingen die in de praktijk bijzonder nadelig uitpakten of konden uitpakken voor subsidieaanvragers, zoals de voorheen bestaande verplichting om de subsidie op nihil vast te stellen als minder dan 60% van de totale subsidiabele kosten waren gerealiseerd, de verplichting voor mkb-ondernemingen om een evaluatieverslag te overleggen als de subsidie precies € 25.000 bedroeg en de onmogelijkheid om uitstel te verlenen bij de uitvoering van een initiatief (wat als gevolg van deze regeling nu wel mogelijk is).

Met de hardheidsclausule kan in gevallen als hiervoor bedoeld worden voorkomen dat een subsidieaanvrager onevenredig wordt benadeeld door toepassing van bepaalde bepalingen in de SLIM-regeling. De hardheidsclausule maakt het ook mogelijk om meteen te handelen, zonder te hoeven wachten op een eventuele wijzigingsregeling om de bepaling of bepalingen in de SLIM-regeling die tot de onevenredigheid leiden, aan te passen. Tevens kan de hardheidsclausule een uitkomst bieden in bijzondere individuele gevallen die niet zodanig zijn dat deze tot een aanpassing van de SLIM-regeling zouden moeten leiden, maar waar tegelijkertijd het onverkort toepassen van een of meer bepalingen van de SLIM-regeling te onevenredig uit zou pakken voor de betreffende subsidieaanvrager.

Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat van de hardheidsclausule terughoudend gebruik zal worden gemaakt. Het uitgangspunt blijft dat de bepalingen in de SLIM-regeling onverkort worden toegepast. Slechts indien de toepassing van een of meer bepalingen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard, gelet op het belang dat de desbetreffende bepaling beoogt te beschermen, zal toepassing van de hardheidsclausule aan de orde zijn.

Artikel I, onderdeel AB (artikel 28)

Met de aanpassingen in dit artikel is de looptijd van de SLIM-regeling verlengd met de duur van vijf jaar. De SLIM-regeling zal nu vervallen op 1 januari 2030. De SLIM-regeling zal ook na het vervallen hiervan van toepassing blijven op subsidies die voor die datum zijn verleend.

Uit het opschrift van dit artikel bleek niet dat hierin ook de vervaldatum van de SLIM-regeling is opgenomen. Ter verduidelijking is het opschrift op dit punt aangevuld.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum